

**ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ
СЪВЕТ НА НАОА**

ДОКЛАД

**НА
ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ ЗА
РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА
ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА
ДОКТОРСКА ПРОГРАМА ПО**

„ГЕНЕТИКА“

**ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.1. МЕДИЦИНА,
ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ 7. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ
ВЪВ ВОЕННОМЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ – СОФИЯ
БАЗА ЗА ОБУЧЕНИЕ:
КАТЕДРА „КЛИНИЧНА ЛАБОРАТОРИЯ И ИМУНОЛОГИЯ“
ЛАБОРАТОРИЯ „ЦИТОГЕНЕТИКА И МОЛЕКУЛЯРНА БИОЛОГИЯ“**

Уважаема г-жо Председател на Акредитационния съвет на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за програмна акредитация на докторска програма по „ГЕНЕТИКА“ от професионално направление 7.1. Медицина, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт във ВОЕННОМЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ - СОФИЯ.

Докладът е разработен съгласно чл. 78 от ЗВО, чл. 33 и чл. 36, ал. 1 от ПДНАОА и приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.) критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) - част 1 /1-10/.

СЪДЪРЖАНИЕ

I.	ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА
II.	ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ
III.	КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5).
IV.	ЗАКЛЮЧЕНИЕ
V.	ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ ОТ ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол №15/27.05.2021 г.
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС РЪКОВОДИТЕЛ НА ЕГ: проф. д-р Кичка Велкова, дмн; Членове: 1. Проф. д-р Върбан Ганев, дбн 2. Доц. д-р Снежина Кандиларова, дм Наблюдаващ процедурата от ПКЗС: Професор д-р Цветанка Цанкова Маринова, дмн	Протокол №23/26.09.2023 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ	13 октомври 2023 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол №44/05.12.2023 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол №45/12.12.2023 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА (относно становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	

Докторската е получила програмна акредитация в друга област на висшето образование – в професионално направление (ПН) 4.3 Биологически науки, област на висшето образование 4. Природни науки, математика и информатика. С оглед на това, настоящият доклад разглежда докторската програма „Генетика“ като нова в ПН 7.1 Медицина, област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт. Независимо от това, ПКЗС взе предвид резултатите от предходната акредитация, която е била в ПН 4.3 Биологически науки.

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Докторската програма (ДП) „Генетика“ на ВМА – София е получила от Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика (ПКПНМИ) на НАОА оценка **9,73** (девет цяло и седемдесет и три стотни) в ПН 4.3 „Биологически науки“ със срок на дадената акредитация **шест години до 27.07.2021 г.** (Протокол №16 от 27.07.2015 г.). **Не**

са направени препоръки за подобряване на качеството на дейността на ВМА по използваните критерии.

Процедурата за програмна акредитация на ДП „Генетика” от професионално направление (ПН) 7.1. Медицина, област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт във Военномедицинска академия, Катедра „Клинична лаборатория и имунология“, Лаборатория „Цитогенетика и молекулярна биология“ е открита с решение на АС на НАОА (Протокол №15/27.05.2021 год.).

Докторската програма по „Генетика“ в ПН 4.3 „Биологически науки“ е със срок на дадената акредитация шест години до 27.07.2021 г. (Протокол №16 от 27.07.2015 г.). С влизане в сила на промени в ЗВО от 25.02.2020 г. и изтичане на срока на съществуващата акредитация, подновяването ѝ в ПН 4.3 „Биологически науки“ става невъзможно съгл. чл. 80, ал. 1 от ЗВО „Висшите училища нямат право да провеждат обучение по специалности от неакредитирани професионални направления и неакредитираните специалности от регулираните професии и да издават на завършилите ги лица дипломи по смисъла на чл. 7, ал. 3.“. ВМА е научна организация и специализирано лечебно заведение, в което се осъществяват диагностично-лечебен процес и научна дейност. Основното професионално направление, в което ВМА е акредитирана за обучение на докторанти е 7.1. Медицина, тъй като ръководителите и служителите на структурите са лекари с ОКС «магистър по медицина». Отчитайки тези характеристики на дейността на ВМА, нейният Академичен съвет е взел решение (Протокол №9/17.12.2020 г.) за приемане на представената в НАОА документация и провеждане на процедура за програмна акредитация в ПН 7.1 «Медицина» на ДП «Генетика», която по същността и характеристиките си е естествен продължител на съществуващата ДП по „Генетика“.

На основание на това решение и съгласно чл. 81, ал.1, т.2в и ал.8 от ЗВО е изпратено мотивационно писмо до Председателя на НАОА (Рег. индекс: и-9135/12.10.2023 г.; Вх.№ ОА-06-2322/12.10.2023 г.).

Констатации за изпълнение на направените препоръки: Няма препоръки.

За акредитирания период в Катедра „Клинична лаборатория и имунология” е реализирано успешно обучение на един докторант по генетика.

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5)¹.

Въз основа на изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението/ неизпълнението на всички критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие на стандартите и насоките за осигуряване качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО, както следва:

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството.

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

Критерий 1.1. ВМА има публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството на обучението на докторската програма „Генетика“.

По 1.1.1. ВМА и Катедра „Клинична лаборатория и имунология“ организират обучение по докторската програма в съответствие със своята мисия, цели, задачи и действащото законодателство.

Мисията на ВМА е да бъде водеща образователна и научна институция с утвърдена идентичност в европейското и световно образователно пространство, ориентирана към осигуряване на висококачествено обучение, провеждане на значими научни изследвания, въвеждане на иновации и модерни технологии за подобряване на здравето на военнослужещите и цивилните служители на Министерство на отбраната (МО) и гражданското население в партньорство с български и международни учебно-научни центрове. Акцентите в работата следват традиционните направления: учебна дейност; научноизследователска дейност; институционално развитие; развитие на партньорските взаимоотношения и международното сътрудничество.

При изпълнението на своята мисия ВМА се ръководи от *основните си цели*: осигуряване на стабилна среда за обучение, практика и живот на обучаваните студенти и докторанти; гарантиране на научен и преподавателски потенциал; възможности за развитие; достъпност и нетърпимост към всякакви форми на дискриминация; уважение на академичните традиции и защита на авторските права.

Стратегическата цел на ВМА и катедра „Клинична лаборатория и имунология“ за периода 2016-2023 година е утвърждаването им като водещ образователен, научноизследователски и технологичен център сред научните организации в България, както и сред сродни научни организации и университети зад граница. За постигането ѝ са формулирани задачи за изпълнение с три приоритета: Човешки ресурси; Материално-техническа база и инфраструктура на катедрата; Управление на качеството.

Във ВМА приемът и обучението на докторантите, както и процесите, произтичащи в организацията се регламентират от национални и вътрешни за ВМА нормативни документи:

- Закон за отбраната и въоръжените сили на Република България;
- Закон за висшето образование;
- Закон за развитие на академичния състав на Република България;
- Правилник за прилагане на закона за развитие на академичния състав на Република България;
- Правилник за устройството и дейността на Военномедицинската академия;
- Правилник за дейността на Академичния съвет на Военномедицинска академия;
- Правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство;
- Етичен кодекс за академично единство на Военномедицинска академия;
- Вътрешни правила за провеждане на учебна и научна дейност във Военномедицинска академия;
- Правилник за устройството и дейността на комисия по оценяване и поддържане на качеството във Военномедицинска академия;
- Правила за структуриране и функциониране на система за оценяване и поддържане на качеството във Военномедицинска академия;
- Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във Военномедицинска академия.

Предлаганата от ВМА ДП по „Генетика” в ПН 7.1 Медицина има за цел да подготви високо квалифицирани, ориентирани към науката и медицинската практика специалисти по генетика, които да повишат нивото на медицинското образование.

По 1.1.2. Цялостната дейност на обучение по докторската програма е подчинена на институционалната система за качество, без да се пренебрегва спецификата ѝ.

Във ВМА съществува цялостна стратегия за качеството на обучение и процеса на неговата реализация. Ръководството на ВМА разглежда процеса на осигуряване, поддържане и непрекъснато усъвършенстване на качеството на обучение и на академичния състав като своя първостепенна задача, която гарантира стабилно стратегическо управление и устойчивост на институцията. Системата за управление на качеството във ВМА подлежи на непрекъснат контрол с цел нейното поддържане, развитие и усъвършенстване. Тя е създадена и се реализира чрез: Комисия за управление и оценка на качеството на учебния процес; Подкомисия за качествено обучение на докторанти; Отговорници по качеството на съответните лаборатории в Катедрата.

Комисиите по качество анализират развитието на докторантите, обсъждат провеждането на изпити, колоквиуми и трудности в процеса на подготовка на докторантите, защитата на докторските дисертации, адекватността на програмите, материалната база и др. Тяхна основна цел е постигане и поддържане на качествено обучение, съответно на националните и европейските стандарти, поставящо докторанта в центъра на обучението. Основна задача е да се подпомага развитието на знания, умения, ценности, нагласи и компетентности у докторантите, които определят професионалното поведение на завършилите по съответната програма и реализиране на стратегията „Качествено, ефективно и конкурентноспособно медицинско обучение”.

Комисията по качеството в професионалното направление и специалността планира и осъществява един път годишно *вътрешни одити* за оценка на качеството и функциониране на съответните програми за обучение.

Учебната документация се актуализира своевременно, като се отчитат новостите в научно и методическо отношение, както и измененията в нормативната база. Действащите правила, отнасящи се към докторските програми, са актуализирани съобразно новата нормативна база. Инициатори при разработването и редактирането на учебната документация по докторските програми са обучаващите, в лицето на хабилитираните специалисти от клиниките и особено научните ръководители, както и членовете на научно-преподавателския състав, придобили ОНС „доктор”. Съгласно изискванията и приетите годишни графици от Комисията по качество за провеждане на одити по катедрите, одити са провеждани във всички звена на ВМА през разглеждания период;

По 1.1.3. ВМА изгражда и прилага политика за осъществяване на взаимовръзката между научните изследвания и обучението по докторската програма в рамките на националния и институционалния контекст.

Докторантите и преподавателите прилагат европейските научно-образователни стандарти в своята научна, учебна и методична работа като резултат от проведеното обучение и мотивиращо ръководство, съгласно утвърдените програми, както и вследствие проведени обучения и специализации във водещи в това направление институции у нас и в Европа. Предлага се обучение, което съответства на съвременните постижения в науката и се признава от академичните общности.

Учебните програми се актуализират периодично и изцяло покриват изискванията за съответната специалност. Резултатите от научноизследователската дейност се представят на лекции и други научни форуми, в които участват докторантите и студентите.

Съществуват възможности резултатите от дисертационните трудове да се публикуват в институционалното списание на ВМА и Дружеството по военна медицина «Военна медицина», но така също и в други български и чужди издания като «Хематология», «Обща медицина», «Медицински преглед», «Превантивна медицина», Cancer Genetics and Cytogenetics in Hematology and Oncology и др. и по такъв начин да се създават взаимовръзки между научните изследвания и обучението по докторската програма.

По 1.1.4. Прилагат се правилата на етичен кодекс за осигуряване на академично единство, чрез който се гарантират залегналите в ЗВО академични свободи и нетърпимост към всякакви форми на дискриминация. Приети са и са оповестени правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство.

Във ВМА е създадена система, гарантираща качеството на научноизследователската дейност и стриктно спазване на етичния кодекс. Контролът се включва на различни етапи от разработването на научните проекти до публикуване на резултатите. Преди стартирането им всички научни изследвания върху хора и животни, провеждани във ВМА, подлежат на начална експертна оценка от **Етичната комисия на ВМА**. Тя е експертен и консултативен орган, учреден към ВМА със Заповед на Началника на ВМА. Комисията работи в съответствие с действащата в момента законодателна рамка, третираща етичните аспекти на научните изследвания върху хора и животни. Обект на експертна оценка на Етичната комисия са клинични и неклинични биомедицински и медико-социални научни изследвания върху хора, научни изследвания с използването на персонална биомедицинска информация, както и етични проблеми, отнасящи се до защита на обществените интереси от недобросъвестни действия на изследователите, съобщаването, предлагането и публикуването на резултатите от научните изследвания. Етичната комисия осъществява периодичен надзор и дава становище относно етичните аспекти на научните изследвания във ВМА. Комисията отчита дейността си ежегодно пред Началника на ВМА.

Във ВМА е въведена практика всички докторанти преди защита да подават декларация за оригиналност на данните. Преподавателският състав реализира своите задачи по обучението в мултиетническа и мултикултурална среда и всякакви форми на дискриминация са неприемливи и неприемливи. Обучаващите се докторанти са с различен етнос, религия, социален произход, националност, раса, пол и възгледи. Всички са равнопоставени и се ползват с едни и същи права и задължения, съгласно чл. 4. на ЗВО.

Отпечатването на научни статии в списанията „Военна медицина“ (издание на ВМА и Българското научно дружество по военна медицина), „Превантивна медицина“, „Хематология“, „Обща медицина“, „Медицински преглед“, Cancer Genetics and Cytogenetics in Hematology and Oncology става след предварително рецензиране на представените материали. Рецензентите се определят от Редколегията на списанията.

Полагат се максимални усилия за публикуване на резултатите от проучванията в международни списания с висок импакт-фактор или рефериращи се в авторитетни бази данни. Това от своя страна води до тяхното многократно цитиране, включително и от чуждестранни автори.

Във ВМА съществува **автоматизирана система за идентифициране на плагиатство**. По този начин се проверява процента на плагиатство преди подаване на ръкопис за публикуване и предварително се извършват необходимите корекции, с оглед спазване на етичните принципи при публикуване.

Констатации за изпълнение на критерий 1.1:

ВМА има ясно представени възможности да организира обучение по докторската програма по „Генетика“ в съответствие със своята мисия, цели, задачи и действащото законодателство. Цялостната дейност за обучение по докторската програма „Генетика“

е подчинена на институционалната система за качество. ВМА изгражда и прилага политика за осъществяване на взаимовръзка между научните изследвания и обучението по докторската програма „Генетика” в рамките на националния и институционалния контекст. Прилагат се правилата на етичен кодекс за осигуряване на академично единство, чрез който се гарантират залегналите в ЗВО академични свободи и нетърпимост към всякакви форми на дискриминация. Приети са и оповестени правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство.

Стандарт 2. Разработване и одобряване на програмите.

Критерий 2.1. ВМА изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни.

По 2.1.1. Докторските програми са разработени в съответствие със съвременните постижения на науката и имат ясно изразени очаквани резултати.

Обучението в ОНС „Доктор”, придобиването на научна степен „Доктор на науките” и заемането на академични длъжности във ВМА се осъществява по **акредитирани от НАОА 34 научни специалности, 29 от които са акредитирани по процедура в професионално направление (ПН) 7.1 Медицина**, а пет в ПН 4.3 Биологически науки.

Процедурите за прием на редовни и задочни докторанти и за заемане на академични длъжности във ВМА се откриват със Заповед на Министъра на отбраната на Р България по предложение на Академичния съвет на ВМА и се реализират чрез конкурс. Конкурсът се обявява в „Държавен вестник“ и на интернет страницата на ВМА. Кандидатите подават документи за участие в конкурса при условията и по реда, определени в ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА и условията на обявата, в срок не по-кратък от два месеца след обявата в „Държавен вестник”. Оценяването на дисертационните трудове за придобиване на научни степени и на кандидатите за академични длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ се извършва от научно жури. За всяка конкретна процедура съставът на научното жури се утвърждава от Академичния съвет, по предложение на ръководителя на първичното звено Катедра „Клинична лаборатория и имунология“. Предложението на катедрения съвет на приемащото структурно звено и проектът на заповед се изпращат на Началника на ВМА за утвърждаване. Дисертационният труд трябва да съдържа научни или научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и да показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания.

В разработването на **докторската програма „Генетика“** участват членове на академичния състав на катедрата, която към края на 2023 г. разполага с **две хабилитирани лица по шифъра на научната специалност „Генетика” с хабилитация в ПН 7.1 Медицина – един професор и един доцент**. Един лекар с ОНС „доктор“ е придобил академично звание „доцент” по научната специалност „Имунология” и един биохимик с ОНС „доктор“ е придобил научно звание „главен асистент“.

Във ВМА за периода 2016 – 2023 г. са защитени **62 дисертационни труда от редовни, задочни и на самостоятелна подготовка докторанти. В Катедра „Клинична лаборатория и имунология“ по научната специалност „Генетика” за периода 2016 – 2023 год. е защитена една дисертация за ОНС „Доктор”.**

Докторската програма „Генетика” към ВМА е разработена съгласно съвременните постижения и тенденции в развитието на тази специалност. Темите за разработване от

редовните и задочни докторанти се представят, обсъждат и формулират на Катедрен съвет от потенциалния научен ръководител на докторантурата. *Утвърждават се от Академичния съвет на ВМА и се представят в Министерството на отбраната, което излиза с разрешение и заповед за разработване на тези теми от задочни и редовни докторанти.* Докторантите се включват в учебната и научноизследователската работа на съответните лаборатории.

По 2.1.2. Има организация и стандарти за разработването, одобрението и прилагането на учебната документация, която периодично се анализира и обновява със задължителното съдействие на докторантите, потребители на кадри и други заинтересовани страни.

Приемът на докторанти става съгласно Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за развитието на академичния състав и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА. Разработени са детайлни процедури за прием на *редовни, задочни и докторанти на самостоятелна подготовка* въз основа на действащото законодателство, публикувани на интернет-страницата на ВМА.

Докторантите в редовна и задочна форма на обучение могат да преминават в самостоятелна форма на обучение със заповед на Началника на ВМА, въз основа на решение на Академичния съвет по предложение на Катедрения съвет (КС) и подадено заявление от докторанта.

Обучението в редовна докторантура е с продължителност до 3 години. Обучението в задочна докторантура е с продължителност до 4 години. За редовна и задочна докторантура, кандидатът се явява на конкурсен изпит. Съгласно Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА, обучението за придобиване на ОНС „доктор“ се осъществява и в самостоятелна форма на обучение, при която обучението е с продължителност до 5 години. Кандидатът предлага проект на заглавие на дисертационен труд и неговата актуалност на Катедрен съвет (КС). Обсъждането на заглавието се провежда на заседание на КС в присъствието на кандидата, където с явно гласуване се взема решение. При положително решение на КС, Ръководителят на катедрата прави доклад до Председателя на АС, след решението на който се изисква разрешение на Министъра на отбраната за разработване на предложеното заглавие на дисертационния труд. След разработване на основна част от дисертационния труд кандидатът представя на катедрен съвет основна част от дисертацията /литературен обзор, целта, прилаганите методи и евентуалните резултати/. Академичният съвет на ВМА взема решение и предлага на съответната структура в Министерството на отбраната (МО) докторантът да бъде зачислен по докторската програма. *Зачисляването в докторантура става със заповед на Министъра на отбраната.*

В служба „Учебна и научноизследователска дейност“ на ВМА се изготвя *„Досие на докторанта“*, в което се съдържат всички материали и документи, свързани с неговото зачисляване, подготовка, атестиране и разработване на дисертационния труд. Контролът по изпълнението на учебните планове на докторантите от ВМА се осъществява от научния ръководител от основното звено, в което е зачислен докторантът и от служба „Учебна и научноизследователска дейност“ на ВМА.

Цялата документация (учебни планове и учебни програми) периодично се анализира и се обновява, като се отчита мнението на обучаващите и научния ръководител на докторанта. Промените в учебната документация се базират на спазване на регламентирани процедури, създаващи възможност за непрекъсната актуализация на учебните планове, програми и квалификационни характеристики. Всяка промяна в учебен план или въвеждането на нов учебен план се прави по предложение на КС, обсъжда се и се одобрява на Академичния съвет на ВМА.

Досието на докторанта включва: Заявление на докторанта до Министъра на отбраната и началника на ВМА; Становище на заместник-началника на ВМА по учебно-научната дейност до Директора на дирекция „Управление на човешките ресурси в отбраната“ на Министерството на отбраната (МО) за разкриване на процедура за зачисляване на свободна докторантура; Протокол от КС за разкриване на процедура за зачисляване на свободна докторантура; Докладна записка на Министъра на отбраната за разрешение за разработка на дисертационния труд; Заповед на Министъра на отбраната за зачисляване в докторантура на самостоятелна подготовка или Заповед на началника на ВМА за зачисляване в редовна или задочна форма на докторантура; Индивидуален учебен план на докторанта; Заповед на началника на ВМА за провеждане на изпит по специалността на докторанта; Протокол от проведения изпит на докторанта.

Индивидуалният план за работа на докторанта включва: наименование на структурата, в която се обучава докторанта; тема на дисертацията; научен ръководител; вид на докторантурата; изпити и срокове за тяхното полагане; етапи и срокове за приключване на дисертацията и др. Учебната документация се намира в личните досиета на докторантите, които се съхраняват в служба „Учебна и научноизследователска дейност“ на ВМА.

По 2.1.3. Докторската програма е представена в ясна документация, която задава устойчиви цели и задачи на образователната и научната художествено-творческата, спортната дейности, обвързани с докторската програма.

Има готовност обучението на докторантите да се провежда в съответствие със съвременните постижения на науката в областта на докторската програма, чрез подходящи форми – курсове, семинари, конференции и конгреси и др. Изготвената учебна документация се намира на разположение и всеки момент се прилага в личните досиета на докторантите. Тя периодично се анализира и при необходимост се обновява със съдействието на научните ръководители и докторантите. Документацията включва: конспект за конкурсния изпит по докторската програма; конспект за докторантския изпит по докторската програма; индивидуален учебен план за подготовка на докторант; атестационна карта (за тримесечен период за редовните докторанти и за едногодишен период за всички форми на докторантура). Мнението на докторантите и научните ръководители намира отражение в изготвянето на индивидуалните учебни програми, които са много гъвкави и динамични, стремящи се да осигурят най-доброто обучение на докторанта при оптимално съотношение качество/резултат на обучението.

По 2.1.4. При разработването на докторските програми се прави анализ на: възможните работни места, изводи от разговори с потенциални работодатели и от заключенията на национални и международни проучвания относно развитието на науката и пазара на труда.

Анализът при планиране и разработване на докторската програма включва възможността за осигуряване на работно място след приключване на обучението. С различните форми на докторантура – редовна, задочна или самостоятелна, се осигуряват високо квалифицирани специалисти за институцията, за науката и пазара на труда.

Анализът при планирането на всяка докторска програма включва обстойно изследване на необходимостта ѝ – актуалност на проблематиката, разработвана в съответната програма и последващо приложение на резултатите, както и потребността ѝ за практиката и бизнеса. Анализът на актуалността се прави на базата на сравнителни проучвания по дадената проблематика в национален и световен аспект. Анализът на потенциалните работни места се базира на резултати от проучвания относно заетостта на специалисти със същата или сходна квалификация (национални проучвания, рейтингова система, разговори с работодатели, потенциални потребители на кадрите, анализ на незаетите работни места и сфери на възможна реализация на специалистите).

Международните контакти, съвместните научни разработки с научни колективи извън страната, участието в международни научни форуми в чужбина, са предпоставка за подготовка на докторантите, съобразно Европейските изисквания и тяхната конкурентоспособност на пазара на труда у нас и в чужбина.

Отчетена е реализацията на защитилите докторанти: Един докторант, защитил успешно дисертация по научната специалност „Генетика“, е понастоящем главен асистент в обучаващото звено

По 2.1.5. Докторската програма е сравнима с аналогични програми в други научни организации и ВУ в България, ЕС или извън ЕС и позволява професионална мобилност на докторантите.

Академичният състав, провеждащ обучението по докторската програма (ДП) „Генетика“ е добре осведомен за научните достижения по настоящата специалност в Медицинските университети в България и в ЕС. Участието на академичния състав в национални и международни научни форуми ги прави информирани относно съвременните тенденции за развитие на тази научна специалност, методите за обучение и конкурентната среда, в която се намира докторската програма. ***Не са представени данни за реализирана академична мобилност през акредитирания период.***

По 2.1.6. В институцията са разработени специфични процедури за наблюдение, контрол и оценка на състоянието на документацията, свързана с докторските програми.

Приемът и обучението на докторантите е в съответствие със законовите изисквания. Всяка научна тема, независимо от вида на докторантурата (редовна, задочна, самостоятелна разработка) се приема от съответните КС и се утвърждава от Академичния съвет на ВМА. При определянето на темите за разработване на докторантурите, ВМА се ръководи от националните традиции и опит в областта на висшето медицинско образование и от актуалните проблеми в областта. Приемът и обучението на докторанти във ВМА се осъществява в съответствие с посочените по-горе закони и нормативни актове. Образователните програми на докторантите, както и изпитните комисии са съобразени със същите законови изисквания. След приемане на докторантите, административното осигуряване се осъществява от ВМА. Научните ръководители се предлагат от съответната катедра, заявила докторантурата и се утвърждават от Академичния съвет. Всички зачислени докторанти имат индивидуални учебни планове, приети от КС и съответно утвърдени от Академичния съвет на ВМА.

За научни ръководители се назначават хабилитирани лица от академичния състав от съответната специалност. По този начин се постига съчетаване на отговорността за целите на докторантурата с методическото и административно начало в хода на обучението и изследването. Текущата дейност на докторанта се контролира от научния ръководител и периодично се обсъжда в КС. Ежегодно, в края на учебната година, в КС се представя отчет за хода на докторантурата и предложение за атестиране на докторанта по образец, за редовните докторанти на тримесечие и за задочните – за календарна година. Установена практика е разработените части от дисертацията и нейният окончателен вариант да се обсъждат в КС и да се приемат с обикновено мнозинство на присъстващите.

Изпитите по индивидуалния план на докторантите са: по специалността и допълнителни, свързани с методологията и спецификата на разглеждания проблем в дисертационния труд. Подготовката на докторантите се провежда чрез организиран учебен процес. С него се цели разширяване на познанията по специалността, методическите и езикови познания на докторанта, което ще обезпечи разработване на дисертационния труд на съответното научно равнище. Съгласно Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА, в служба „Учебна и научноизследователска дейност“ и в катедрата се съхранява документацията за прием и

обучение на докторантите, която периодично се анализира и обновява. Упражнява се контрол върху спазването на изискванията на нормативните документи.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1:

ВМА изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени и представители на други заинтересовани страни, вкл. фармацевтичния бизнес и здравеопазването. Обучението на докторантите по специалността „Генетика“ във ВМА се провежда в съответствие със съвременните тенденции в развитието на науката, при формулирани ясни цели и задачи на докторската програма, добра мотивация за провеждане на обучение по научната специалност и отговаря на изискванията на разпоредбите на основните законови и подзаконови нормативни актове и на конкретните Правилници и процедури на ВМА. Обучението за придобиване на ОНС „Доктор“ във ВМА има три форми: редовна, задочна и на самостоятелна подготовка. Във ВМА е създадена организация и стандарти при разработването, одобрението и прилагането на учебната документация. Разработваните във ВМА докторски програми са съобразени както с динамичното развитие на медицинското знание и практика, така и с нуждите на потенциалните работодатели в лицето на ВМА, Университетските болници и други здравни заведения и институции от страната. Хармонизирането на дейностите по обучението на докторантите във ВМА с тези на Европейското образователно пространство намира израз в: мобилност на докторантите; уеднаквяване на учебното съдържание; взаимно признаване на дипломи; организиране на продължаващо допълнително обучение. Създадени са процедури за изработване и оценяване на докторските програми за обучение. Изградена е съвременна система за информиране на студентите и обществеността.

Стандарт 3. Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите.

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд.

В Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА са приети количествени критерии, които следва да се изпълнят от докторантите, за да придобият ОНС „Доктор“. Изискват се *минимум пет пълнотекстови публикации*, от които четири по темата на дисертационния труд и четири резюмета от участия в научни форуми.

По 3.1.1. Подготовката на докторантите се реализира чрез съвременни образователни форми и методи и при използване научните постижения по докторската програма.

Във ВМА е осигурен достъп до някои от големите световни и европейски научноизследователски бази данни, лицензирани от МОН: ISI Web of Science, Scopus и EBSCO.

По 3.1.2. Докторантите се обучават посредством различни индивидуални и колективни форми при контрол от страна на научния ръководител за съблюдаване на индивидуалния план. Индивидуалният учебен план е изготвен на основание на докторската програма по специалността, уточнен и подписан от научния ръководител и утвърден на заседание на Академичния съвет на ВМА. Обучението на докторантите е съобразено със съвременните научни постижения и са осигурени условия на институционално и на катедрено ниво. На институционално ниво обучението на докторантите във ВМА се осъществява по система, която непрекъснато се актуализира с развитието на научните постижения. Създадено е и успешно работи **Училище за докторанти**. Дейността му е насочена към развитието и разширяването на научния и изследователски потенциал на научната организация, чрез Организиране и координиране на обучението, свързано с придобиването на образователната и научна степен „доктор“, адекватно на обществените потребности в условията на засилена конкурентост и икономика, базирана на знанието, в т.ч.:

Обучение, формиращо специфични изследователски знания и компетенции (теорията и практиката на научните изследвания, научни и изследователски методи, разработване на дисертационен труд, публикационна активност и др.); Обучение, формиращо знания и компетенции за кариерното развитие на докторанта; Обучение, формиращо академични знания и компетенции; Обучение по чужди езици и компютърни умения.

Училището за докторанти организира специализиран интензивен курс с цел да се подпомогнат младите научни работници при изготвянето и оформянето на публикации и при разработването на дисертационните им трудове. В сайта на ВМА има специален раздел „В помощ на докторанта“, в който са представени курсовете за обучение на докторантите в докторантското училище: „Курс за докторанти“, курс „Подготовка на научна публикация“, курс „Техническо оформление на дисертационен труд“. Докторантското училище се координира от служба „Учебна и научноизследователска дейност“, под прякото ръководство на заместник-началника на ВМА по учебно-научната дейност.

Периодично във ВМА се организират специализирани езикови курсове за подготовка както на преподавателския състав, така и на докторанти. Към формите на обучение на докторантите на катедрено ниво трябва да се добавят: тематични курсове, семинари, срещи за обсъждане на актуални теми, самостоятелна подготовка за изпити, усвояване на експериментални методи и провеждане на научни разработки и начини и подходи на извършване на научна справка от достъпните литературни източници.

Важно значение за подготовката на докторантите по ДП „Генетика“ има и *сътрудничеството с други институции*: Медицински университет – София (Катедрата по медицинска генетика), Национална генетична лаборатория и Национална специализирана болница за активно лечение на хематологични заболявания и Института по молекулярна биология към Българската академия на науките. Тези контакти допълват и разширяват възможностите за обучение на докторанти, за съвместни научни разработки, за участие в международни научни форуми и са предпоставка за прилагане на съвременни образователни форми и методи в подготовката по докторската програма.

По 3.1.3. Докторантите изпълняват всички основни етапи в подготовката на дисертационния си труд, като периодично докладват пред семинар на обучаващото звено резултатите от изследователската си дейност.

Индивидуалните учебни планове на докторантите конкретизират служебните етапи при подготовка на дисертационния труд. Индивидуалният учебен план се съхранява в досието на докторанта в служба „Учебна и научноизследователска дейност“ и в документацията на Катедрата.

Контролът по спазване на индивидуалния план се осъществява регулярно от научния ръководител. Индивидуалният план на докторанта се разработва съвместно с научния ръководител, разглежда се и се обсъжда на заседание на КС и се утвърждава от Академичния съвет. В края на всяко тримесечие от периода на обучението, редовните докторанти трябва да представят отчети, в които се описват преминалите етапи от обучението, научните изследвания, постигнатите резултати през периода. Тези отчети, подписани от научния ръководител, се представят за обсъждане на КС.

Изпълнението на индивидуалните учебни планове от докторантите се следи от научния ръководител и ръководителя на катедрата. Всяка завършена година от подготовката на докторанта трябва да завърши с годишен отчет за изпълнението на индивидуалния план, обсъден на КС, където се гласува атестационна оценка и приемане насоки за следващите етапи на подготовка.

Научният ръководител на докторанта поема задължението да: информира докторанта за нормативните изисквания, на които се базира обучението по докторска програма, както и за правата и задълженията му; подпомага докторанта при изготвяне на индивидуален учебен план за работа; съблюдава за стриктното и в срок изпълнение на задачите по индивидуалния

учебен план на докторанта; научният ръководител задължително е член на комисията, провеждаща изпита на докторанта по специалността.

По 3.1.4. Използват се ясни съвременни и публично оповестени методи за оценяване постиженията на докторантите.

Във ВМА постиженията на докторантите се оценяват на заседание на КС и Академичен съвет, където докторантът и научният му ръководител представят периодични доклади за хода на докторантурата, включващи и измерими показатели за качеството на провежданата изследователска работа.

По 3.1.5. Съществуват правила и дейности за разглеждане на жалби на докторанти. Предвидена е комисия за разглеждане на жалби от докторанти. През отчетния период в Катедра „Клинична лаборатория и имунология“ **няма регистрирани случаи на жалби от докторанти.**

Констатации за изпълнение на критерий 3.1:

Във ВМА съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд. Във ВМА се провежда политика за мотивиране на академичния състав и докторантите за повишаване на нивото и качеството на научноизследователската дейност (НИД). Създават се условия за устойчиво развитие и изграждане на собствени научноизследователски кадри от средите на студентите, докторантите и постдокторантите за осигуряване на учебния и изследователски процес и реализиране на научна кариера. Първичното звено (катедра) съдейства за организиране на учебния процес на докторантите, което включва извършваната от докторантите НИД, образователна и научна дейност. Индивидуалните учебни планове на докторантите конкретизират отделните етапи при подготовка на дисертационния труд, сроковете и очакваните резултати от изпълнението на всеки етап. Контролът по спазването на индивидуалния план се осъществява регулярно. Оценяването на постиженията на докторантите се извършва на базата на ясни публично оповестени методи. Във ВМА има развита система за разглеждане на жалби.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и дипломиране на студентите.

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация.

Приемът и подготовката на докторантите се извършва в съответствие с действащите нормативни актове. За докторанти се приемат лица, които притежават диплома, съответстваща на ОКС „магистър“. Те се обучават за срок до три години в редовна и самостоятелна форма на обучение и четири години в задочна форма на обучение. Докторанти се приемат само по акредитираните докторски програми чрез конкурсен изпит. През отчетния период, специалностите в катедрата са акредитирани в област на висшето образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3 Биологически науки.

Във ВМА функционира служба „Учебна и научноизследователска дейност“ която има за задача да контролира и проследява функционирането на системата и спазването на всички стъпки от приема на докторанта до тяхната професионална реализация. Към службата се поддържа електронен регистър база данни за пълен контрол на учебната работа на докторантите.

ВМА е създавала институционален Правилник, приет на заседание на Академичен съвет, за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА. Същият урежда конкретните условия и реда за придобиване на научни

степени и заемане на академични длъжности във ВМА. Образователната и научна степен „Доктор” и научната степен „Доктор на науките”, придобити във ВМА по реда на Закона за развитието на академичния състав в Република България, са безсрочни и важат на територията на цялата страна. Процедурите за прием на редовни и задочни докторанти са утвърдени със заповед на министъра на отбраната, след решение на Академичния съвет по предложение на катедрените съвети на ВМА и се провеждат с конкурс по съответната специалност. Конкурсите се обявяват в „Държавен вестник” и на интернет страницата на ВМА. Кандидатите подават документи за участие в конкурса при условията и по реда, определени в ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника на ВМА и условията на обявата. Оценяването на дисертационните трудове за придобиване на научни степени се извършва от научно жури. За всяка конкретна процедура съставът на научното жури се утвърждава от Академичния съвет, по предложение на ръководителя на първичното звено – Катедрата.

По 4.1.1. Висшето училище или научната организация осигурява процедури и практика за последователно прилагане на предварително определени и публикувани наредби, които обхващат всички етапи от „жизнения цикъл” на докторанта, напр. прием, развитие, признаване на срокове на обучение и дипломирането на докторантите.

В приетия Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА са описани процедурите, които обхващат всички етапи от пътя на докторанта. В него са включени всички стъпки, документи и органи, които следва да съблюдават спазването на описаните дейности. През атестационния период основен документ за подготовката на докторанти е Правилникът за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА и приложенията към него. Всяка промяна в този Правилник по отношение на докторските програми се отчита своевременно в текущите процедури.

По 4.1.2. Създадени са правила и са осигурени възможности за включване на докторантите в изпълнението на изследователски проекти.

Във ВМА се прилагат разнообразни форми за включване на обучаващите се студенти и докторанти в изпълнението на научноизследователски проекти и научни прояви: участие в научни колективи на съответни звена, участие в изследователски екипи на външни организации, участие в изследователски проекти, индивидуално разработване на изследователски проект. Тези форми се популяризират чрез различни информационни средства. Включването на докторанти в научноизследователската дейност (НИД) е основно направление за реализиране на една от основните цели – постигане на оптимален баланс на изследователска дейност и обучението. Осигурена е възможност за публикуване на техни статии в различни печатни научни издания (списания, сборници с научни публикации и др.). Част от издаваните в чужбина заглавия (Military Medicine; Medecine et Armees; Revue Internationale des Services de Sante des Forces Armees; Journal of Royal Army Medical Corps, Medical Corps International Forum) се получават единствено в библиотеката на ВМА, като същевременно се ползват и от другите сродни библиотеки в страната.

Не е предоставена информация за участие на докторантите в научни проекти.

По 4.1.3. Осигурени са възможности за мобилност на докторантите, в т.ч. периоди на обучение в други висши училища или научни организации, участие в национални и международни научни форуми и др.

ВМА има сключени договори за сътрудничество с висши училища и научни организации за мобилност на преподаватели, специализанти и докторанти. Докторантите във ВМА имат възможност да разработват част от трудовете си в други структури в България и чужбина, съгласно сключените **34 договора за сътрудничество между ВМА и други институции**. Участието на докторантите във ВМА в научната продукция и в научните форуми през последните 5 години се оценява на 14%.

По 4.1.4. Създадена е административна система за регистриране на хода на докторантурата и реализация на завършилите докторанти. Във ВМА съществуват условия за реализиране на нормативно уредените процедури по приема, обучението и реализацията на докторантите.

През периода 2016 – 2023 г. един докторант от Катедра „Клинична лаборатория и имунология“ е защитил успешно дисертационен труд и един „Главен асистент“ е придобил академичната длъжност „Доцент“.

Във ВМА през периода 2016 – 2022 г. са се обучавали в докторантура средно 46 докторанти на година, като относителният дял редовни докторанти към общия брой докторанти през периода е бил 10%. За целия период във ВМА са защитили 62 докторанти, 5 от които са се обучавали в редовна форма на докторантура. **През 2023 г. докторантите са 72 – 60 вътрешни и 12 външни за ВМА.**

Успешно защитилите докторанти във ВМА продължават своето академично развитие като се подготвят и участват успешно в конкурсите за заемане на академични длъжности в Катедрата и клиниката/лабораторията – **един защитил докторант е спечелил конкурс за главен асистент в обучаващото звено.**

Констатации за изпълнение на критерий 4.1:

Във ВМА са изградени структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация. Обучението за придобиване на ОНС „Доктор“ се осъществява в трите форми на обучение. Създадени са правила за финансово подпомагане на проекти на докторанти във ВМА чрез участие в конкурси, които ежегодно се публикуват на сайта на ВМА. Във ВМА са осигурени възможности за мобилност на докторантите. Във ВМА функционира административна система за регистриране на зачислените докторанти, хода на докторантурата и защитата на дисертационния труд.

Стандарт 5. Преподавателски състав.

Критерий 5.1. ВМА има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за обучение на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията.

По 5.1.1. Подготовката на докторантите се осъществява от хабилитирани преподаватели с необходимия профил и с доказана квалификация в областта на докторската програма.

От общия брой **академичен състав МБАЛ, ВМА** (142 души), 63% са хабилитирани (51 доценти и 39 професори) и 37% – нехабилитирани (22 асистенти и 30 главни асистенти), 16 са с научна степен „доктор на науките“ и 137 – с образователна и научна степен „доктор“. Основната част от академичния състав (около 95%) имат придобита медицинска специалност, а повече от 35% са с две и повече специалности. *Този значителен научен потенциал, безспорно съществено допринася за изграждането на продуктивна академична среда и за успешна подготовка на докторантите.*

В научното направление на докторската програма „Генетика“ във ВМА работят на основен трудов договор един професор и един доцент, хабилитирани в ПН 7.1. Медицина, както и един главен асистент с ОНС „Доктор“.

Преподаватели в Катедра „Клинична лаборатория и имунология“, Лаборатория „Цитогенетика и молекулярна биология“ с хабилитация и квалификация по докторската програма за периода 2016 – 2023 г.

№	Звание, степен, име, фамилия	Научна специалност по която е придобита последната академична длъжност	Титуляр на дисциплина
1.	Доцент – един, ОНС «Доктор» - дм, ОТД, Медицински специалности: Генетика и Клинична лаборатория	ПН 7.1 Медицина Специалност: Генетика	Генетика
2.	Професор – един, ОНС «Доктор» - дм и НС «Доктор на науките» - дмн, ОТД, Медицински специалности: Генетика и Медицинска генетика	ПН 7.1 Медицина Специалност: Генетика	Генетика
3.	Главен асистент - един, ОНС „Доктор” – дм, ОТД, Медицинска специалност Генетика:	ПН 7.1 Медицина Специалност: Генетика	Генетика

Посочените членове на академичния състав на обучаващото звено имат медицински специалности в областта на генетиката, клиничната лаборатория и медицинската генетика, чиито раздели включват и диагностиката на онкохематологичните и наследствени генетични заболявания. Освен това те имат, дългогодишен лекарски, преподавателски и научен стаж, отлична теоретична и практическа подготовка и притежават висок професионализъм.

ВМА спазва законовите изисквания и всички разработени документи, свързани с подбора и развитието на академичния състав. Утвърден е официално установен ред за атестиране и самоатестиране на преподавателите, в съответствие със Закона за висшето образование, чл.57 (1), (2) и Правилника за устройството и дейността на ВМА. Членовете на академичния състав се атестират в следните срокове: Нехабилитирани лица – веднъж на три години; Хабилитирани лица – веднъж на пет години. Атестационната оценка е комплексна – оценява се преподавателската, НИД, административната и други дейности на атестираното лице. Атестирането на академичния състав се извършва въз основа на самостоятелна комплексна оценка в разработената атестационна карта на преподавателя във ВМА. Отчита се студентското мнение чрез провеждане на анонимни анкети периодично, или по преценка на Атестационна комисия.

По 5.1.2. Обучаващото звено разполага с академичен състав на ОТД, чиито квалификация и професионален опит осигуряват продуктивна академична среда за научни изследвания.

През периода 2018 – 2023 г. е направена атестация на целия академичен състав на ВМА, който отговаря на критериите за регистриране в НАЦИД. В регистъра на НАЦИД са вписани 39 професори и 51 доценти от ВМА. Съществува разгърнатата НИД по тематиката на специалността на хабилитирания академичен състав, участващ в обучението на докторантите, независимо от учебната натовареност на целия академичен състав (хабилитирани и асистенти). Публикационната активност на академичния състав на катедрата за атестиранения период е добра.

Представена е справка за публикационната активност за периода 2016 – 2023 г. на преподавателите в катедрата, която включва: на хабилитираните лица в катедрата – 29 публикации в национални и международни печатни издания; Общ брой публикации на хабилитираните лица – 29; Публикуваните статии в международни реферирани и

индексирани списания са 16 на брой /не са представени данни за ИФ/; 13 публикации в български списания; Относителен дял на публикации на хабилитираните лица към общия брой на Катедрата – 29/ 29 – 100%; Общ брой публикации на докторантите в Катедрата/клиниката – 20; Относителен дял на участие в публикации на докторантите към общия брой на Клиниката/Катедрата – 20 / 29 – 69%.

По 5.1.3. Основното звено, обучаващо докторанти, има утвърдени практики и успешни изяви по специалността на докторантурата и/или в професионалната област, към която тя принадлежи.

В Катедра „Клинична лаборатория и имунология“ се поддържа висока НИД на преподавателския състав. Периодично се анализират и оценяват резултатите, актуализират се приоритетите, съобразно световните и европейски стандарти и националните потребности. Хабилитираните преподаватели са с много добра теоретична и практическа подготовка, висок професионализъм и опит в учебната, научноизследователската и практическата работа. НИД е неотменна част от цялостната творческа дейност на академичната общност на ВМА. Научните изследвания във ВМА са насочени към активно създаване на нови научни знания, както и за обосноваване и развитие на обучението на студентите, докторантите и специализантите. Членовете на академичния състав на катедрата са отлични специалисти и утвърдени експерти в съответната област. Хабилитираните преподаватели участват в различни изпитни комисии – в държавни изпитни комисии за специалност, локални комисии за зачисляване на специализанти и докторанти, изпитни комисии за провеждане на колоквиуми по време на специализациите, научни журита при процедури за хабилитация. Те са консултанти и ръководители на специализанти и докторанти, експерти и консултанти.

За акредитирания период в Катедра „Клинична лаборатория и имунология“ е реализирано успешно обучение на един докторант по генетика.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1:

Във ВМА има политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията. Във ВМА има ясни, прозрачни и справедливи процедури за обучение на докторанти. Насърчава се професионалното развитие на преподавателите; насърчава се научната дейност за укрепване на връзката между образованието и научните изследвания; насърчават се иновациите в методите на преподаване и използването на нови технологии. Позитивната академична среда в Катедрата, която е звеното за обучение на докторанти по генетика, дългогодишният научно-преподавателски опит, високата квалификация и професионалната прецизност на хабилитираните преподаватели, създават необходимите условия за качествено ръководене и адекватна оценка на цялостния труд на докторантите в областта на докторската програма „Генетика“.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите.

Критерий 6.1. ВМА развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности.

По 6.1.1. ВМА има необходимия капацитет от аудитории, кабинети, лаборатории, ателиета, библиотечни места и др. създаващи академичен комфорт за работа на докторантите.

Катедра „Клинична лаборатория и имунология“ разполага със собствена учебна зала, използва и учебни зали на ВМА, както и една компютърна зала с 10 работни места с инсталирани програми за самообучение и всички съвременни средства за презентирание. За докторантите е осигурена възможност за работа в кабинети с поне едно работно място с компютър и достъп до интернет.

По 6.1.2. Осигурено е провеждането на експерименти, практики, експедиции, творчески командировки и др. дейности, необходими за подготовката на дисертационните трудове.

Във ВМА е създадена и се поддържа необходимата материална база, осигуряваща условия за учебна и изследователска дейност на докторантите. ВМА разполага със служба по експериментална медицина, където могат да се извършват опити, свързани с обучението по докторската програма. Изградената материално-техническа база за обучение и НИД на докторантите е в съответствие със спецификата на научната специалност.

Освен посочената учебно-материална база за нуждите на учебния процес се ползват и възможностите на ВМА, която разполага със следните **зали, специализирани лаборатории и учебни кабинети**: конгресна зала (киносалон) с 500 места, оборудвана с голям екран (вкл. мултимедия), озвучителна техника и осигурена техническа възможност за включване на всякаква онагледяваща апаратура; аула с 200 места – разполага с голям екран, озвучителна техника и стационарна мултимедия; климатизирана конферентна зала със 100 места – оборудвана с екран, озвучителна техника, монитори за учебни видеофилми и техническа възможност за включване на всякаква онагледяваща апаратура; учебни зали с 50 места (2 бр.); учебни зали с 25 места (4 бр.); климатизирана компютърна зала с 9 места за обучаеми и едно място за обучаващ, учебен софтуер и стационарна мултимедия; специализирани учебни лаборатории (3 бр.) и учебни кабинети (7 бр.).

Катедра „Клинична лаборатория и имунология“ разполага с материално-техническа база и апаратура за високотехнологични изследвания.

По 6.1.3. Осигурен е достъп на докторантите до съответни научни издания и база данни. Докторантите в лабораториите на Катедра „Клинична лаборатория и имунология“ имат на разположение учебни пособия и специализирана литература. Библиотеката на ВМА разполага с богат собствен фонд от над 30000 библиотечни единици български и чуждестранни медицински издания от последните години, набор от собствени учебни материали на магнитен носител, достъп до Internet и собствено разработени диагностично-терапевтични алгоритми. На обучаващите се предоставят научните публикации, монографии, сборници и учебници издавани с участието на членове от състава на катедрата.

През оценявания период преподавателите в Катедрата са включени като лектори и асистенти в програмите за обучение на студенти и специализанти. Осигурен е достъп до бази данни PubMed/MEDLINE, Scopus, EBSCO Host, Google Scholar, Research Gate и Directory of Open Access Journals. Библиотеката на ВМА членува в Българския информационен консорциум (БИК).

Библиотечните дейности са автоматизирани. Работи се с електронен каталог книги и електронен каталог читателска картотека по софтуер на СофтЛиб. Читателските места в читалнята са с компютърни конфигурации и свободен достъп до online бази данни на EBSCO Information Services. Има възможност да се регистрират и отдалечен достъпи посредством компютърна мрежа с работни места във всички катедри, клиники и лаборатории (автоматизирана болнична система). Достъпът до Интернет е денонощен и „online“. В библиотеката работят: библиотекар и библиограф.

За провеждане на учебния процес ВМА осигурява различна аудио-визуална техника. За онагледяване и озвучаване на учебния процес: мултимедии; телевизори; преносими компютри (лаптопи); видеокамери; преносими екрани; цифрови записващи устройства; DVD/CD/VHS плейър; видеокасети и DVD.

Катедрата разполага с диагностична апаратура и консумативи, необходими за процеса на обучение. Използват се възможностите на Лабораторията по информационно осигуряване (ЛИО) на ВМА, която е тясно профилирано звено с основно предназначение да осигурява комплексно многообразните дейности във ВМА чрез изграждане на автоматизирани информационни системи, базирани се на съвременна електронно-изчислителна техника.

Обучението на студентите и специализантите е обезпечено от хабилитирани лица и специалисти по специалността с над 20 години стаж по специалността.

По 6.1.4. Висшето училище или научната организация стимулира НИД и творческата активност на докторантите, вкл. публикуването на техните резултати в реномирани международни издания.

Докторантите във ВМА имат възможност да публикуват в списание „Военна медицина”, издание на ВМА и Научното дружество по военна медицина, което излиза с 4 книжки годишно и е индексирани в списъците на НАЦИД. Друга възможност за публикуване е списанието *Balkan Military Medical Review*, издание на Балканския военномедицински комитет. Докторантите имат възможност заедно с водещи специалисти в съответната област да публикуват резултати от научните си разработки в списания, реферирани в международни бази данни.

Разходите по обучението на един редовен докторант за 3 години са приблизително 11 000 лв./ в оценката се включват стипендиите за 3 години, разходите по библиотечно-информационни материали, предпечатна обработка и текстообработка на материалите дисертационния труд и разходите за жури/. Финансови средства за статистическа обработка не се планират. Разходите за консумативи, лабораторни изследвания и др., т.к. се свързват с диагностичния процес в съответната лаборатория и не се извършват самоцелно/единствено и само за нуждата на съответната докторантура не се изчисляват служебно/. Всички разходи за всяка една докторантура се разглеждат в Съвета по отбрана след аргументирано становище на Началника на ВМА.

ВМА осигурява собствено финансиране на научните изследвания. Активното функциониране на докторантско училище е от изключителна важност за цялостното обучение и формиране на докторантите, не само относно изготвянето на проекта им, но и при обработка и интерпретация на статистическите данни. Библиотеката на ВМА осигурява широк достъп до най-съвременните постижения в областта на генетиката и нейното приложение в полза на медицината. Докторантите разполагат със завиден набор от възможности, както при осъществяването на необходимите им теоретични справки в съвременните международни издания, така и при представянето и публикуването на научните си изследвания. Всеки докторант работи по индивидуален план, спазвайки докторската си програма, която е в унисон с подобни програми в България и Европа.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1:

Във ВМА се развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности. ВМА разполага с достатъчни по брой и места отлично оборудвани лекционни зали, учебни зали и лаборатории за провеждане на учебно-практически занятия. Оборудването на катедра за обучаване на докторанти по генетика е изключително съвременно. ВМА осигурява финансиране като за редовните докторанти е предвидена допълнителна субсидия. Библиотеката на ВМА е солидна специализирана медицинска библиотека с достатъчно литературни източници и осигурено обслужване на ползвателите ѝ. НИД на докторантите се осъществява в условията на нормативна база, която е в синхрон с националната. Докторантите се стимулират и подпомагат за участие в международни, национални и регионални научни прояви и специализирани курсове.

Стандарт 7. Управление на информацията.

Критерий 7.1. Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите.

ВМА има изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите.

ВМА има изградена вътрешна информационна система (Форум), в която се публикува актуална информация, свързана с обучителния процес на докторанти, специализанти и курсисти. Служебна информацията е публично достъпна и чрез уеб сайта на ВМА (www.vma.bg).

По 7.1.1. Събира се и се анализира информация за: дейността на вътрешните структури за разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството, в които взимат участие и външни заинтересовани страни; осъществяваните процедури за одобряване и обновяване на учебната документация на докторската програма; развитието и успеваемостта на докторантите; удовлетвореността на докторантите от качеството на обучение; учебните ресурси и наличната подкрепа за докторантите; кариерното развитие на завършилите докторанти. Анкетен лист за провеждане на анкети е разгледан и приет от Академичния съвет на ВМА. Анкетите се провеждат и анализират от катедра „Военна медицина“ и се публикуват в списание „Военна медицина“.

По 7.1.2. Периодично се обсъждат и анализират на заседание на Академичния съвет и се огласяват чрез публикуване в списание „Военна медицина“ резултатите, свързани с управлението на качеството на обучение и необходимостта от промяна.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1:

ВМА има изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите. Възможностите за оптимизиране на информацията са обект на периодичен анализ и контрол на ефективността на постигнатите резултати, които стават основа за актуализиране и осъвременяване на средствата за информация.

Стандарт 8. Информация за обществеността.

Критерий 8.1. ВМА публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; проведени университетски форуми с участието на докторанти.

По 8.1.1. ВМА осигурява процедури и практика за устойчиво публикуване на необходимата информация за възможностите и постиженията при изследванията в областта на докторската програма.

ВМА публикува информация за приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; решения от Академичния съвет; проведени форуми с участието на докторанти на сайта на ВМА и списание „Военна медицина“.

Осигуряването на обществено-достъпна информация подпомага поддържането на комуникация и сътрудничеството между обучаващото звено и потребителите.

Едно от основните места за публикуване на обществено достъпна информация е интернет страницата на ВМА. В него се публикува информация за докторските програми; работни и нормативни документи, отнасящи се за хода и процедурата на обучение. Чрез сайта на ВМА се дава обществена информация за обявените, текущите и приключилите процедури за придобиване на ОНС „Доктор“. Там е публикувана актуална информация за наредби, правилници, решения на Общо събрание, решения на Академичния съвет. При провеждане на форуми с участието на докторанти информацията своевременно се публикува в сайта.

На сайта на ВМА, който е общодостъпен, в панела „Научноизследователска дейност“, от падащото меню „Конкурси“, докторантите могат да се осведомят за текущите конкурси, а в падащото меню „Процедури“ за предстоящите и защитени дисертации във ВМА.

Периодично се организират научни конференции, на които учени, докторанти и студенти представят свои разработки и резултати, като представените резултати след оформянето им в публикации, според изискванията и рецензирането им от специалисти се публикуват цялостно или в резюмиран вид в съответните специализирани списания и сборници. Докторантите участват с презентации в конгресите на Дружеството по клинична лаборатория и форумите, организирани от Българското дружество по хематология. За популяризиране на продукцията на преподавателите и обучаващите се, във ВМА се организират извънаудиторни дейности, както и периодични публични събития. Преподаватели са лектори в различни научни форуми, конференции и конгреси.

По 8.1.2. Информация относно програмите за мобилност на докторантите. Брой междууниверситетски и международни договори за академична мобилност.

Информация относно възможностите за мобилност на докторантите се получава в Библиотеката на ВМА, където се намират 19-те договора за сътрудничество между ВМА и други лечебни заведения.

По 8.1.3. Представяне на иновационните резултати по докторската програма пред широки и авторитетни международни форуми у нас и в чужбина.

На докторантите е дадена възможност при условие, че имат одобрен и включен в програмата на съответното научно мероприятие доклад или постер да го представят на съответното научно мероприятие в страната или чужбина, като разходите за пътни, дневни, квартирни пари и такса участие се поемат от ВМА.

Изключително авторитетен форум, в който докторантите имат възможност да вземат активно участие с доклади и постери е ежегодният конгрес на Балканския военномедицински комитет. Комитетът е създаден през 1995 г. по инициатива на ВМА и в него участват военномедицинските служби на Албания, България, Гърция, Румъния, Сърбия и Турция. През 2023 година е проведен 25-ят конгрес на БВМК с домакин Военномедицинската служба на България.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1:

ВМА публикува информация за приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; проведени университетски форуми с участието на докторанти. Публичното оповестяване на актуална информация, свързана с провеждането и управлението на учебния процес става чрез сайта на ВМА и други платформи. То е приоритетна дейност за ръководството на ВМА, очертана в стратегическото му управление. ВМА стимулира докторантската мобилност. Разгласяването и публикуването на научната продукция на докторантите са постоянен обект за подпомагане от страна на ръководството на ВМА.

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите.

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.

Докторските програми подлежат на постоянен контрол и мониторинг от страна на ръководителя на Катедрата – обучаващо звено и от научния ръководител на докторанта. Те се разглеждат периодично и се променят при необходимост с участието на докторантите и другите заинтересовани страни. Събраната информация се анализира и програмата се адаптира, за да се гарантира, че е актуална. Ревизираните параметри на програмата се публикуват. Индивидуалните програми са динамични и зависят от хода на докторантурата. Те се осъвременяват непрекъснато, според планираните и проведени проучвания, а промените се утвърждават с решения на Катедрени и на Академичния съвети.

Предлаганата докторска програма „Генетика“ се отличава със стройна и работеща организация на учебната и научноизследователската дейност, осигуряваща рамката на образователната и научна степен „доктор“. Програмата позволява гъвкаво адаптиране на съдържанието на учебната и научноизследователската работа към конкретните задачи на научната тема и индивидуалните качества на докторанта. Това дава възможност на всеки докторант да избира допълнителни курсове на обучение (присъствени или online), които осигуряват знания и умения по конкретната научна тема на дисертацията, да участват в съвместни проекти с други ВУ или научни организации, да участват в програми за мобилност и международен обмен.

По 9.1.1. ВМА осигурява редовен мониторинг, периодичен преглед и своевременно осъвременяване на докторантските програми.

Докторските програми подлежат на постоянен контрол и мониторинг от страна на ръководителя на Катедрата – обучаващо звено и от ръководителя на докторантурата. Организацията на докторските програми изисква редовни отчети пред КС и Академичния съвет. Това позволява академичният състав на Катедра „Клинична лаборатория и имунология“ и ръководството на ВМА също да упражняват редовен мониторинг на работата на службаните докторанти и на докторските програми.

Докторските програми периодично се преразглеждат с цел подобряване, актуализация и осъвременяване, за да се гарантира, че те постигат определените цели и отговорят на нуждите на обучаваните и потребностите на потребителите.

При извършвания периодичен мониторинг на докторските програми се прави оценка за актуалността на програмата, степента на научно-приложния ѝ характер и възможностите ѝ за реализиране. Периодичните наблюдения оценяват адекватността на натовареността на докторантите, степента им на удовлетвореност от постигнатите резултати, техните изисквания и очаквания, ефективността и обективността на процедурите за оценяване, както и средата на обучение и възможностите ѝ за развитие и разширяване.

Индивидуалните планове по докторските програми се разработват на основата на актуални научни проблеми, свързани с направлението на докторската програма. Обект на изследване е и научна и научно-приложна проблематика, изискана или подсказана от практиката.

Изследванията, обект на докторската програма, се провеждат чрез използване на иновативни методи и съвременна апаратура. С цел повишаване ефективността на докторските програми, периодично се извършва обсъждане на представените отчети за извършена работа по индивидуалните програми на докторантите. Ако е необходимо се удължава срока на докторантурата, променя се темата на дисертационния труд, добавят се или се сменят научните ръководители. На заседание на КС се обсъжда завършеността на дисертационния труд на докторантите преди официалната защита.

Поощрява се участието на докторантите в различните дейности по докторските програми, като се регламентира тяхното включване в проектни екипи, при разработване на съответни дисертационни теми. Осигурява се възможност на докторантите да участват в международни форуми и да работят с международни колективи, което повишава ефективността на разработките, обогатява познанията на докторантите, създава възможност за обмен на идеи и за работа в международни колективи.

По 9.1.2. ВМА осигурява процедури и практики при планирането и изпълнението на дейностите по повишаване на ефективността на докторските програми.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1:

Във ВМА се провежда регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми. Във ВМА функционира система за мониторинг, съобразена със спецификите на системата за управление на качеството. Наблюдението, одитите,

анализът и оценяването на докторските програми се извършват на две равнища: КС и академичен съвет. Дейността по планирането и изпълнението на дейностите по повишаване на ефективността на докторантските програми е приоритетна задача на ВМА, респ. на основните звена, в които се провежда обучението на докторантите.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството.

Критерий 10.1. Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.

ВМА осъществява планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.

По 10.1.1. ВМА циклично преминава през външно осигуряване на качеството, вкл. и на докторските програми в съответствие с ESG.

Съгласно „Стандарти и насоки за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG)”, докторските програми са обект на периодично външно оценяване, което се базира на взаимодействието между институциите и се основава на изготвения доклад–самооценка, доказателствения писмен материал и представения материал на срещите. Форма на външна оценка са регулярно провежданите акредитации на програмите от НАОА.

Всяка докторска програма е обект на следакредитационно наблюдение и контрол. ВМА ежегодно изготвя график на докторските програми, подлежащи на актуализация и акредитация. Изготвените самооценки по докторските програми се представят на заседание на Академичния съвет. Въз основа на доклад-самооценка докторските програми биват акредитирани и оценявани циклично на 5-годишен период.

Планираните дейности за самооценяване биват: Определяне на нормативните документи, които ще се ползват в работата; Обобщаване на примерни количествени показатели за самооценяване на цялостната дейност по обучението на докторантите; Определяне на научните специалности и критериите за предстоящото самооценяване, а комисията по акредитация на ОНС „Доктор” трябва да предложи подходящи показатели, дескриптори, процедура и доказателствен материал.

Информация за качеството на обучение във ВМА се получава чрез извършваните в различни периоди самооценки за характера на образователната дейност. Данни, необходими за самооценка и оценка на качеството на обучение и на образователния продукт, се генерират чрез: анализи на учебната документация (квалификационни характеристики, учебен план, учебна документация, разписания); анализи на обучението по учебните дисциплини; анализи за цялостната организация и управление на учебния процес; анализи и оценки на научноизследователската дейност и публикационната дейност.

ВМА периодично преминава през външно осигуряване на качеството, вкл. и на докторските програми. Голяма част от докторските програми са претърпели промяна в резултат на препоръките от външни оценки. Изпълняват се решенията на Академичния съвет за отстраняване слабостите от предходните акредитации.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1:

ВМА осъществява планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми. ВМА регулярно преминава през процеси на самооценяване и външно осигуряване на качеството в съответствие със Стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG).

ВМА има всички условия – подготвеност на академичния състав, материално-техническа обезпеченост, информационна осигуреност, административна среда, дух и традиции, за осигуряване на високо качество на обучението в докторска програма

„Генетика“ в ПН 7.1 „Медицина“, и следва да получи подобаваща акредитационна оценка на тази програма.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направените констатации ПКЗС предлага на Акредитационния съвет да даде право на Военномедицинска академия – София да провежда обучение по докторската програма „ГЕНЕТИКА“ от професионално направление 7.1. МЕДИЦИНА в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт.

V. ПРОЕКТ ЗА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

1. Да се обявят конкурси за редовни и задочни докторанти по ПН 7.1. Медицина (Генетика).

Срок: м. декември 2024 г.

2. Да се стимулира участието на докторантите в образователни и научни програми за академичен обмен.

Срок: постоянен

3. Да се насърчава участието на докторантите в разработването на научни проекти.

Срок: постоянен

4. Да се повиши публикационната активност на докторантите в реферирани и индексирани научни издания.

Срок: постоянен

Председател на ПКЗС:
(проф. д-р Здравко Каменов, дмн)

ПРИЛОЖЕНИЯ

Задължителни таблици

Таблица 1. Списък на докторантите по Генетика в Катедра „Клинична лаборатория и имунология“ към ВМА - София за периода 2016–2023 г.

Име, презиме, фамилия	Форма на докторантура	Научен ръководител	Дата на зачисляване	Тема на дисертацията	Дата на защита
Лилия Страшимирова Грахльова	самостоятелна	доц. Любомир Димитров Митев, дм	02.05.2019 г	"Цитогенетично и молекулярно проучване на есенциалната тромбоцитемия"	26.2.2020 г.

Таблица 2. Преподаватели в Катедра „Клинична лаборатория и имунология“, с хабилитация по докторската програма за периода 2016-2023 г.

№	Звание, степен, име, фамилия	Научна специалност по която е придобита последната академична длъжност	Титуляр на дисциплина
1.	доц. д-р Любомир Димитров Митев, дм	ПН 7.1 Медицина Специалност: Генетика	Генетика
2.	проф. д-р Стоян Ганчев Лалчев, дмн	ПН 7.1 Медицина Специалност: Генетика	Генетика
3.	гл. асистент д-р Лилия Страшимирова Грахльова, дм	ПН 7.1 Медицина Специалност: Генетика	Генетика